

ข้อบังคับคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ
ว่าด้วยการใช้สิทธิรับบริการสาธารณสุข กรณีที่มีเหตุสมควร กรณีอุบัติเหตุ
หรือกรณีเจ็บป่วยฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๕

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงหลักเกณฑ์การรับบริการสาธารณสุข กรณีที่มีเหตุสมควร กรณีอุบัติเหตุ หรือกรณีเจ็บป่วยฉุกเฉิน จากสถานบริการอื่น เพื่อให้ผู้มีสิทธิเข้าถึงการบริการสาธารณสุขในกรณีดังกล่าวได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๕ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๖ และมาตรา ๔๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ประกอบกับคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ได้มีมติจากการประชุมครั้งที่ ๗/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๕ จึงออกข้อบังคับไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติว่าด้วยการใช้สิทธิรับบริการสาธารณสุข กรณีที่มีเหตุสมควร กรณีอุบัติเหตุ หรือกรณีเจ็บป่วยฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๕ ”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้มีผลใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๕ เป็นต้นไป ยกเว้นในพื้นที่จังหวัดยะลาและจังหวัดสงขลา ให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๕

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกข้อบังคับสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ว่าด้วยการใช้สิทธิเข้ารับบริการจากสถานบริการอื่น กรณีที่มีเหตุสมควร กรณีอุบัติเหตุ หรือกรณีเจ็บป่วยฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘

ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้

“กรณีเจ็บป่วยฉุกเฉิน” หมายความว่า การได้รับบาดเจ็บหรือมีอาการในภาวะเฉียบพลันไม่รุนแรงมาก อาจรอรับการรักษาได้ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง แต่หากปล่อยไว้เกินเวลาอันสมควร จะทำให้อาการเจ็บป่วยฉุกเฉินนั้นรุนแรงขึ้น หรือเกิดภาวะแทรกซ้อนหรือส่งผลให้เสียชีวิตหรือพิการในระยะต่อมาได้ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการแพทย์ฉุกเฉิน

“กรณีเจ็บป่วยฉุกเฉินเร่งด่วน” หมายความว่า การได้รับบาดเจ็บหรือมีอาการป่วยซึ่งมีภาวะเฉียบพลันมากหรือเจ็บปวดรุนแรงอันอาจจำเป็นต้องได้รับการปฏิบัติทางการแพทย์อย่างรีบด่วน มิฉะนั้นจะทำให้การบาดเจ็บหรืออาการป่วยกะทันหันนั้นรุนแรงขึ้นหรือเกิดภาวะแทรกซ้อนขึ้น ซึ่งส่งผลให้เสียชีวิตหรือพิการในระยะต่อมาได้หรือภาวะที่ต้องการการช่วยเหลือโดยเร็ว ซึ่งผู้ป่วยต้องการ

/การ...

การช่วยเหลือทางการรักษาพยาบาลจัดเป็นอันดับรองจากเจ็บป่วยฉุกเฉินวิกฤติ หากปล่อยไว้ไม่ได้รับการดูแลรักษาพยาบาลอย่างถูกต้อง อาจทำให้เสียชีวิตหรือพิการได้ภายในเวลาไม่กี่ชั่วโมง ทั้งนี้ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการแพทย์ฉุกเฉิน

“กรณีเจ็บป่วยฉุกเฉินวิกฤติ” หมายความว่า การได้รับบาดเจ็บหรือมีอาการป่วยกะทันหัน ซึ่งมีภาวะคุกคามต่อชีวิต หากไม่ได้รับการปฏิบัติทางการแพทย์ทันทีเพื่อแก้ไขระบบการหายใจ ระบบไหลเวียนโลหิตหรือระบบประสาทแล้ว ผู้ป่วยจะมีโอกาสเสียชีวิตได้สูง หรือทำให้การบาดเจ็บหรืออาการป่วยกะทันหันนั้นรุนแรงขึ้นหรือเกิดภาวะแทรกซ้อนขึ้นได้อย่างเฉียบพลันหรือเป็นภาวะที่คุกคามต่อชีวิต ต้องให้การช่วยเหลืออย่างรีบด่วน ซึ่งผู้ป่วยต้องได้รับการตรวจรักษาทันที มิฉะนั้นผู้ป่วยจะเสียชีวิตหรือพิการอย่างถาวรในเวลาไม่กี่นาที ทั้งนี้ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการแพทย์ฉุกเฉิน

“สถานบริการอื่น” หมายความว่า สถานบริการสาธารณสุขของรัฐหรือของเอกชนหรือของสภาวิชาชีพ หรือสถานบริการสาธารณสุขอื่นที่คณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติกำหนดเพิ่มเติม และไม่ได้ขึ้นทะเบียนเป็นหน่วยบริการ

“ผู้มีสิทธิ” หมายความว่า บุคคลที่มีสิทธิรับบริการสาธารณสุขตามพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๕

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

ข้อ ๕ ผู้มีสิทธิที่ได้ลงทะเบียนแล้ว ให้ใช้สิทธิรับบริการสาธารณสุขได้จากหน่วยบริการประจำของตนหรือหน่วยบริการปฐมภูมิในเครือข่ายหน่วยบริการที่เกี่ยวข้อง หรือจากหน่วยบริการอื่นที่หน่วยบริการประจำของตนหรือเครือข่ายหน่วยบริการที่เกี่ยวข้องส่งต่อ เว้นแต่

(๑) กรณีอุบัติเหตุ กรณีเจ็บป่วยฉุกเฉิน กรณีเจ็บป่วยฉุกเฉินเร่งด่วน กรณีเจ็บป่วยฉุกเฉินวิกฤติ ให้มีสิทธิเข้ารับบริการสาธารณสุขจากหน่วยบริการอื่นได้ และหน่วยบริการอื่นที่ให้บริการมีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายเพื่อบริการสาธารณสุข ตามหลักเกณฑ์การดำเนินงานและการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณนั้นๆ

(๒) กรณีเจ็บป่วยฉุกเฉินเร่งด่วน กรณีเจ็บป่วยฉุกเฉินวิกฤติ หรือกรณีที่มีเหตุสมควร ให้มีสิทธิเข้ารับบริการจากสถานบริการอื่นที่อยู่ใกล้หรือเข้ารับบริการได้อย่างรวดเร็ว และสถานบริการอื่นที่ให้บริการกรณีเจ็บป่วยฉุกเฉินเร่งด่วน กรณีเจ็บป่วยฉุกเฉินวิกฤติ มีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายจากสำนักงานตามข้อ ๖ ส่วนกรณีที่มีเหตุสมควร มีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายตามข้อ ๘

ข้อ ๖ สถานบริการอื่นที่ให้บริการสาธารณสุข กรณีเจ็บป่วยฉุกเฉินวิกฤติ กรณีเจ็บป่วยฉุกเฉินเร่งด่วน แก่ผู้มีสิทธิตามข้อ ๕(๒) มีสิทธิได้รับค่าใช้จ่าย หรือยา หรืออุปกรณ์และอวัยวะเทียม (Instrument) จากสำนักงาน ดังนี้

/(๑)ประเภท...

(๑) ประเภทผู้ป่วยนอก มีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายตามรายการที่เรียกเก็บแต่ไม่เกินราคากลางของรายการ Emergency Ambulatory Intervention List : EAIL ที่กรมบัญชีกลางกำหนด ทั้งนี้หากรายการใดที่ไม่ปรากฏในรายการ Emergency Ambulatory Intervention List : EAIL แต่มีความจำเป็นต้องให้บริการ จะได้รับเพิ่มอีกตามที่เรียกเก็บแต่ไม่เกินหนึ่งพันบาทต่อราย

(๒) ประเภทผู้ป่วยใน มีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายตามระบบกลุ่มวินิจฉัยโรคร่วม (Diagnosis Related Group : DRG) โดยมีอัตราจ่ายหนึ่งหมื่นห้าร้อยบาทต่อหนึ่ง Adjust RW หรือตามที่คณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติกำหนด และกรณีที่สถานบริการมีความจำเป็นต้องใช้ยาหรืออุปกรณ์และอวัยวะเทียม (Instrument) จะได้รับการจ่ายเพิ่มเติมจากระบบ DRG ดังนี้

(ก) กรณีใช้ยาตามบัญชี จ (๒) มีสิทธิได้รับอย่างหนึ่งอย่างใด คือ ได้รับยาคืนจากกองทุนยาของสำนักงาน หรือได้รับค่าใช้จ่ายตามราคาที่มีการจัดหายานั้นตามระบบ VMI (Vendor Management Inventory) ของสำนักงาน ทั้งนี้ตามที่สำนักงานกำหนด

(ข) กรณีใช้อุปกรณ์และอวัยวะเทียม (Instrument) มีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายหรืออุปกรณ์และอวัยวะเทียม (Instrument) ตามรายการและอัตราที่สำนักงานกำหนด

(ค) กรณีใช้ยาละลายลิ่มเลือด(Thrombolytic Agent) สำหรับการรักษาโรคกล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือดเฉียบพลันชนิดที่มีการยกขึ้นของคลื่นไฟฟ้าส่วน ST (Acute ST-Elevated Myocardial Infarction Fast Tract) มีสิทธิได้รับค่ายาละลายลิ่มเลือด Streptokinase และค่าฉีดยา เหม่าจ่ายรายละหนึ่งหมื่นบาท หรือค่ายาละลายลิ่มเลือด rt-PA และค่าฉีดยา เหม่าจ่ายรายละห้าหมื่นบาท แล้วแต่กรณี

(ง) กรณีใช้ยาละลายลิ่มเลือด (Thrombolytic Agent) ในการบริการโรคที่เกี่ยวกับการอุดตันของหลอดเลือดสมอง (Stroke Fast Tract) มีสิทธิได้รับค่ายาละลายลิ่มเลือด rt-PA และค่าฉีดยา เหม่าจ่ายรายละห้าหมื่นบาท

(๓) กรณีที่จำเป็นต้องเคลื่อนย้ายผู้มีสิทธิที่ได้รับบริการจนอาการปลอดภัยคงที่แล้วไปสถานบริการอื่นที่มีศักยภาพสูงกว่าหรือไปหน่วยบริการ มีสิทธิได้รับค่าพาหนะเพื่อการรับส่งต่อรายละห้าร้อยบาทและได้รับเพิ่มเติมอีกตามระยะทางไป-กลับ กิโลเมตรละสี่บาท

ข้อ ๗ การส่งข้อมูลและวิธีการบันทึกข้อมูลเพื่อเรียกเก็บค่าใช้จ่าย ให้สถานบริการอื่น บันทึกรายละเอียดการขอรับค่าใช้จ่ายตามแบบที่กำหนดและบันทึกข้อมูลเป็นอิเล็กทรอนิกส์ ผ่าน Web online พร้อมทั้งแนบเอกสารดังกล่าวเพื่อเรียกเก็บค่าใช้จ่ายผ่าน Web online ด้วย หรือกรณีที่ไม่สามารถบันทึกและส่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ผ่าน Web online ได้ ให้บันทึกข้อมูลเพื่อเรียกเก็บค่าใช้จ่ายเป็นเอกสาร ทั้งนี้การส่งข้อมูลและการบันทึกข้อมูลเพื่อเรียกเก็บค่าใช้จ่ายให้เป็นไปตามที่สำนักงานกำหนด

ข้อ ๘ ผู้มีสิทธิที่ได้รับการส่งต่อจากหน่วยบริการหรือจากสำนักงาน ให้เข้ารับบริการสาธารณสุขในสถานบริการอื่น ถือเป็นกรณีที่มีเหตุสมควรตามข้อ ๕ (๒) และให้สถานบริการอื่นที่ให้บริการนั้น ได้รับค่าใช้จ่ายจากหน่วยบริการที่ส่งต่อหรือจากสำนักงาน แล้วแต่กรณี หรือตามที่สำนักงานประกาศกำหนด

เหตุสมควรอื่นนอกจากวรรคหนึ่งและการมีสิทธิได้รับค่าใช้จ่าย ให้เป็นไปตามที่สำนักงานประกาศกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

ข้อ ๙ การใช้สิทธิของบุคคลตามมาตรา ๙ หรือมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๕ ตามสิทธิของบุคคลนั้น ในกรณีเจ็บป่วยฉุกเฉินเร่งด่วน หรือกรณีเจ็บป่วยฉุกเฉินวิกฤติและจำเป็นต้องรับบริการสาธารณสุขจากสถานบริการอื่นหรือหน่วยบริการซึ่งตนไม่มีสิทธิรับบริการ ให้สถานบริการอื่นหรือหน่วยบริการที่ให้บริการนั้น ส่งข้อมูลและเรียกเก็บค่าใช้จ่ายไปที่สำนักงานตามนโยบายรัฐบาล

เมื่อสำนักงานได้รับข้อมูลการเรียกเก็บค่าใช้จ่ายตามวรรคหนึ่งแล้ว สำนักงานจะทำหน้าที่ทดรองจ่ายเงินจากกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ หรือยา หรืออุปกรณ์และอวัยวะเทียม (Instrument) ให้แก่สถานบริการอื่นหรือหน่วยบริการตามจำนวนหรือหลักเกณฑ์ที่ได้ตกลงกับหน่วยงานหรือกองทุนอื่นที่เกี่ยวข้องของบุคคลตามมาตรา ๙ หรือ มาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๕ ตามวรรคหนึ่ง

เมื่อสำนักงานทดรองจ่ายเงิน หรือยา หรืออุปกรณ์และอวัยวะเทียม (Instrument) ให้แก่สถานบริการอื่นหรือหน่วยบริการตามวรรคสองแล้ว สำนักงานจะส่งข้อมูลและเรียกเก็บค่าใช้จ่ายตามจำนวนและมูลค่าเท่ากับที่ทดรองจ่ายจริง ไปยังหน่วยงานหรือกองทุนอื่นตามวรรคสอง เพื่อให้หน่วยงานหรือกองทุนดังกล่าวจ่ายเงินคืนให้แก่สำนักงาน

ข้อ ๑๐ กรณีที่มีปัญหาในการปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ ผู้มีสิทธิหรือญาติหรือสถานบริการอื่นมีสิทธิร้องเรียนหรืออุทธรณ์เป็นหนังสือต่อเลขาธิการสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ โดยยื่นคำร้องได้ที่สำนักงานหรือสำนักงานสาขาแล้วแต่กรณี ทั้งนี้ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ทราบปัญหาดังกล่าว

คำวินิจฉัยของเลขาธิการสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ให้ถือเป็นที่สุด

กรณีสถานบริการอื่นที่ไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ สำนักงานอาจแจ้งต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลหรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องโดยเร็ว

ข้อ ๑๑ ให้เลขาธิการสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เป็นผู้รักษาการตามข้อบังคับนี้ และให้มีอำนาจในการออกประกาศหรือคำสั่งหรือแนวทาง เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามข้อบังคับนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๕

(นายวิทยา บุรณศิริ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข
ประธานกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ